

GAIA

PIJN

Evolutie heeft ons bepaalde 'overlevingstools' meegegeven in onze genetische code (ook wel instincten genoemd). Maar de wereld is een gevaarlijke plek: er kan van alles misgaan om allerlei redenen. Het is onmogelijk om alle risicosituaties (en de ideale reacties daarop) in de genetische code van individuen in te schrijven.

Pijn helpt ons te leren welke zaken we best vermijden om te overleven.

Beeld je het volgende scenario in: op je blote voeten prik je enkele foto's op het prikbord in je slaapkamer. Per ongeluk stap je met de bal van je voet op zo een duimspijker. Tranen schieten in je ogen en je roept om hulp. Deze reactie zou echter nooit tot stand komen zonder de wonderbaarlijke reeks van receptoren en signalen die in een fractie van een seconde door je lichaam razen.

NOCICEPTIE

dat 'alarmsysteem' wordt nociceptie genoemd. Zintuiglijke pijnreceptoren, of met een moeilijker woord: de nociceptoren, zijn over heel je lichaam aanwezig (huid, spieren en gewrichten). Als ze een lichamelijke letsel waarnemen, sturen ze een boodschap naar de hersenen. Wanneer de boodschap het ruggenmerg passeert, zet het eerst een reflexatie in gang. Pas als het de hersenen bereikt, zal het signaal het gevoel van pijn opwekken.

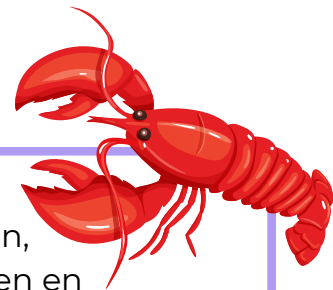
Laten we het voorbeeld nemen van de pin die in je voet vastzit. Eerst komt de reflex: je tilt je voet snel op, waardoor een ernstiger letsel wordt voorkomen. Dan komt het gevoel van pijn, wat je ertoe zal aanzetten om de punaise te lokaliseren en uit je voet te halen. Het zal je in de toekomst ook doen herinneren dat het omgaan met pinnen op blote voeten gevaarlijk is.

KREEFTEN: EEN VOORBEELD

Lange tijd werd aangenomen dat kreeften en andere schaaldieren slechts reflexmatig op wonden reageren, met andere woorden: dat zij geen pijn voelen. Nieuwe studies bewijzen echter het tegendeel.

Zo werd bijvoorbeeld waargenomen dat schaaldieren hun antennes op een complexe manier wrijven wanneer deze beschadigd zijn. Maar wanneer hun voelsprieten met een geneesmiddel worden verdoofd neemt dit 'borstelgedrag' af. Onderzoekers hebben ook waargenomen dat schaaldieren uiteindelijk leefgebieden vermijden waar zij kleine elektrische schokken krijgen. Er is dus duidelijk sprake van leren uit ervaringen.

Die recente experimenten versterken het idee dat schaaldieren, waaronder kreeften, niet alleen reflexmatig reageren, maar ook zeker pijn kunnen ervaren.

JOUW MENING

De praktijk om kreeften levend te koken, of hen doormidden te snijden, is een hardnekkig gebruik in de culinaire wereld. Steeds meer mensen en organisaties (waaronder GAIA) eisen verandering. Volgens een recente studie steunt 74% van de Belgen een wettelijk verbod op het doden van kreeften zonder verdoving.

En jij, denk jij dat zo een verbod gerechtvaardigd zou zijn?

Leg uit: Waarom wel of waarom niet?
